

V Belgradu sastavlja Ristič novo ministerstvo, divji Arnauti so pa v deželo vdrl in hudo razsajajo pri Vranji; Srbi morajo zopet za orožje prijeti. — Papež Leon XIII. namislijo enega izmed kardinalov poslati v Berlin na dogovor z nemškimi ministri zastran končanja grdobnega preganjanja katoličanov. Ali komaj dobimo upanje, da bo na Nemškem z preganjanjem konec, že slišimo o drugih žalostih. Ministerstvo francosko je katoliškim društvom zborovati prepovedalo, lijonski mestni zastop pa 223 šolskim bratom in sestram hipoma plačo ustavil in jih hoče tako iz šol iztirati! — Italijani turške upornike podpirajo, iz Ankone so odposlali več prostovoljcev, v Monei se pa vršijo velike vojaške vaje, ne daleč od avstrijske meje. — V Avstraliji, petem delu sveta, pripravljajo v mestu Sydney veliko svetovno razstavo za l. 1879.

Bosna in Hercegovina. V Hercegovini so naši imeli od 17. aug. naprej hude praske z Turki; v mesto Stolac je general Jovanovič postavil 1 bataljon 32. reg. Kmalu so potem vstaši okolico zajeli, mesto se vzdigne in naše v grad zapre, reve bi se morale skoro Turkom udati, ker jim je živeža, posebno pa vode manjkalo, zaklali so v sili že 2 konja. Jovanovič odpošlje generala Schludererja z 1 brigado zaprtim v pomoč; toda vstaši so mu pot zastavili in nikamor pustili naprej, še celó za hrbet so mu prišli in mu zvezo z Mostarom prerezali; sedaj pritisne Jovanovič sam z ostanki ene brigade; ali 19. aug. v noči bi bila skoro 2 bataljona reg. Belgier od vstašev v nevarno sotesko speljana, kder bi bila uničena. Sreča velika, da sta past zapazila in se tako otela. Drugi den so bili vstaši tepeni in Stolačka posadka rešena. Stolac je moral 100.000 fl. kazni plačati, puntarsko mesto Počitelj pa 20.000 fl. Sedaj po bitkah pred Stolacem so vstaši raztepeni in naši so zaseli že Nevesinje, Ljubinje, Drjeno, in je samo Gačkovno in Trebinje še v turških rokah. Če ne dobijo Turki posebne pomoči, bo Hercegovina kmalu podvržena. V Bosni bili so tepeži le pred Dobojem 23., 26. in 30. aug. vendar menj hudi, kakor prej! Novine so poročale, da so Turki napali bolenišnico v Žepcah, posekali 800 bolenikov in pri Ključu vničili 1 brigado, kar pa hvala Bogu ni res. Sploh po srečnem vzetju Sarajeva je glavna sila vstašev zlomljena, le če nam turški sultan res boj napové, utegne ondi priti do hudih bojov. Tudi maršira sedaj toliko naših v Bosno, da bodo tudi vstaše od Doboja do Svornika vkrotili. Pravijo, da so Turki mesto Bjelino spremenili v drugo Plevno. Naši izvrstni Uhacijevi kanoni bodo Turka tudi iz nje pobrisali. V Sarajevu je general Filipovič v nedeljo 25. aug. v katoliški cerkvi dal opraviti sv. mešo in Tedeum. Bil je nazoč z vsemi generali. Župniku pa je izročil 400 fl. naj se 19. aug. vsako leto bere sv. meša v zahvalo rešenja kristijanov in za duše padlih junakov! Okolico Sarajevsko je dal z šancami zavarovati, jegovi vo-

jaki marljivo marširajo na vse strani, pobirajo orožje in jemljejo Turkom vole in konje za kazen. V Sarajevu izhaja že avstrijski hrvatski vladni list. Nadvojvoda Salvator je na griži zbolel, mu je pa že bolje! Noči so v Bosni že precej hladne, po jutrih pa je pogosto mraz ali slana! Vojno ministerstvo naznanja, da je 16. aug. pri Klokoti od 9. bataljona lovecev Alojz Puher hudo ranjen, Fr. Torneger ubit, od 27. bataljona Val. Polančič, Franc Gödl in Jan. Muster hudo ranjen; pri Sarajevu bil je od 47. reg. Mat. Knapič umorjen in Jakob Bojko hudo ranjen, veliko zgubila pa sta takrat 7. reg. Marojčič in 27. bataljon lovecev.

Za poduk in kratek čas.

Prodiranje naših vojakov od Žepca do Sarajeva.

V štef. 34. smo čestitim bralcem razložili, kako je glavna sila naše vojske pod bistroumnim generalom Filipovičem prodirala v Bosno od Broda ob Savi nad Dervent, v Dobo, Maglaj do Žepca. Ondi smo tudi omenili glado, ki so ga naši vojaki trpeli. Zakrivilo je to nevoljo največ strašno slabo vreme in jednako slabe steze z še slabejšno vozno spravo. Pripraga ali „voršpan“ bil je vzet večjidel iz Slovonije in iz Ogerskega, kder imajo prav revne voze z lesenimi osmi. Zato se je pa večina polomila na stezi od Derventa v Dobo; vozači so konje spregli in polomljene voze z blagom vred na stezi in v blatu pustili tako, da je vse polno kruha, ovsas itd. po blatu plavalo. Škoda bila je velika, nesreča za naprej odšedše vojake pa še večji. Morali so shajati z malim suborjem (Zwieback), kakor so mogli. Omenili smo ondi tudi, kako je v boju pred Žepcami 7. aug. pal nadlajtnant Kubin, adjutant 47. reg. Hartung. Sedaj zamoremo dostaviti, da ga je sovražna kroglja zadela in raz konja vrgla v tem trenutku, ko je, odposlan od obersta pl. Kinnarta, petemu bataljonu pot kazal od Novega — Sejerja v Ponjevo. Tovarši so junaka pobrali in v Maglaj odnesli, kder se mu na mohamedanskem pokopališču v severni strani blizu grobišča Osman-begovega izkopali globoko jamo in ga v njo položili zagrnenega v črni dežni plašč. Rajni je bil v Mariboru, kder je še nedavno njegova mati živela, kot hud turkoljub dobro poznan. Čudno, sedaj počiva od turške kroglje usmrten na mohamedanskem mirodvoru!

Od Žepca naprej do Vranduka postaja svet čedalje bolj gorat in nepristopen, kder se zamore peščica ljudi celó lahko braniti zoper številno armado. Zlasti pri Vranduku se vije slaba steza globoko med visokimi stenami po tako tesnih klanecih, da po 2 konjenika le težko vstrit jezdit. Višji poveljnik je torej pričakoval, da se bo ondi Turke hudo branil, in vsled tega je vojake 10. aug. tako razstavil, da bi sovražnike od preja le motil, od leve strani dražil, od desnice pa smrtno zgrabil. Uže 9. aug. popoldne je barona Pittela z 1. batal-

jonom 52. reg. potem z 2 bataljonoma 7. reg. (Marojučič) in z 4 kanoni poslal čez Bosno v Veper planino; za se na stezi je pridržal samo 4 bataljone in 3 baterije, na desno pa postavil glavno silo. Generalmajor Müller je dobil 9. in 27. bataljon, lovcev, 2 bataljona 47. reg. Hartung, 3 bataljone 38. reg. Mollinary in 2 bateriji. Z temi je moral daleč na stran v Pribisavo Javor in Gorčevo planino, da bi Vranduški klanec zalezal in Turkom pri Gradišču, 2 uri za Vrandukom, prišel za hrbet. Da bi vojaki leži po planinah plezali, bilo jim je dovoljeno telečnjake odložiti. To je bila res huda in težavna pot. Sreča da nje ni bilo treba cele prehoditi. Kajti brž po 12. uri prijašeta k generalu Filipoviču 2 Turka, oberst Halil-baj in major Kalasi Vebli, se mu udati in poročata, da so Turki, tepeni pred Žepcami, zapustili Vranduk in pobegnoli tje doli v Busovac in do Visoke. Tokrat res Turek ni legal; Vranduški klanec z gradom vred bili so zapuščeni in 2 bataljona reg. Belgier sta se ga kmalu polastila. Ob enem je general Filipovič odposlal adjutantov v planine, ki so vojakom naznanili, naj zopet vkrenejjo na veliko cesto. Prenočili so potem vojaki v Orahovici ter drugi den 11. aug. prišli brez boja skoz nevarne klance v Zenico, kder so si 12. in 13. aug. smeli nekoliko oddehniti. V Zenici je mnogo katoličanov, ki so pod vodstvom frančiškana č. o. Omačeničiča proti prišli in Filipoviča z živahnim „živio“ klicanjem pozdravili. Rešeni kristijani so se veselja jokali in generalu roke in noge poljubovali. Proti večeru 12. aug. je v naš tabor z velikim spremstvom prijahal Hafiz-paša, sultanov namestnik v Sarajevu. Mož je imel seboj 2 Sarajevska mohamedanca, 2 kristijana in 2 juda ter je zabteval, naj bi cesarska vojska ustavila marširanje v Sarajevo rekoč: turška vlada v Sarajevu je angleško kraljico poprosila, ki bo posredovala in nadaljno krvi prelivanja zabranila. General Filipovič mu je pa takoj besedo presekal rekoč: „da ne mara za upornike v Sarajevu, če se hočejo mirno udati, dobro, če ne, jih bo cesarska vojska zdrobila“. Hafiz-paša bržčas ni resnice govoril, ampak bil je le ogleduh in je hotel sam videti, koliko in kakih vojakov da ima Filipovič seboj. Drugi den je Hafiz-paša odjahal nazaj v Sarajevo. Močno razveselil pa je Filipovičevo kardo nadlajtnant Paraga, ki je z ulani reg. Wallmoden iz Travnika pridirjal in naznanil, kako je VII. divizija pod vojvodom Württembergom slavno premagala Turke pred Jajcem in da je sedaj na poti v Vitež, da združena z VI. divizijo mahne v Sarajevo. Od Zenice naprej do Viteža je 4 ure. General Filipovič je tje prišel 14. aug. toda ne z celo VI. divizijo. Od Zenice držite namreč 2 vozni stezi v Sarajevo, prva gre pri Zenici čez most na izhodno pobožje Bosne, se potem pri Kokanju prestavi na zahodno in pri Visoki zopet na izhodno stran in se potem vije kraj reke tijan gori do Sarajevskega polja, kder se pri Stubu združi z

drugo cesto. Ta pa zapusti pri Zenici Bosno in drži 4 ure proti jugu do Viteža, kder se združi z cesto iz Travnika, ter krene potem proti izhodu 4 ure daleč do Busovaca. Tukaj se pa začne visoko spenjati med nevarnimi klanci na gorato sedlo pri Bjelalovacu; na severni ali levi strani je gozdati Hum in košata Kraljina planina, na južni ali desni strani precej daleč pa moli v modro nebo 6000 črvljev visoki Zec. Nevarni klanec je 4 ure dolg. Unkraj klanca se spusti cesta potem v dolino vde Lepenice in drži naprej mimo Kiseljaka, ki slovi zaradi izvrstne slatine, dalje v Stub in Sarajevo. V Busovacu je 15. aug. Filipovič zvedel, da je 15—20000 Turkov z 6 kanoni zasedlo klance ter se hoče našim v bran postaviti. Filipovič je 16. aug. svoje zopet tako izvrstno razstavil, da je z malimi zgubami Turke slavno premagal in proti Sarajevu iz klancev v pobeg zapodil. Zopet je namreč 2 generala odposlal, prvega na desno, drugega na levo Turkom za hrbet. Vilec in 3. bataljoni 46. reg. potem 1. bataljon 22. reg. z 6 kanoni so mahnil na desno, Müller in 2. bataljona reg. Belgier, 1. bataljon lovcev z 6 kanoni na levo v Hum. Na sredi pred klancem so pa stali 2 bataljona Marojučič, 2 bataljona Hartung, 1. bataljon Jelačič in bataljon lovcev z 12 kanoni. Stali so do 10. ure; od Vileca ni bilo nič slišati, od Müller-ja pa samo streljanje. Sedaj odpošlje Filipovič iskat Müller-ja: 1. bataljon Marojučič in 1/2 bataljona Hartung; ti krenejjo na levo in takoj zadenejo na Turke; začne se grozno nagla strelba, kroglje se švigale kakor gosta toča; ali Turki se nikamor ne genejo iz varnega zavetja; okoli poldneva privleče oberst Frank z silno težavo 3 kanone na visok hrib in začne v Turka strahovito pokati, najprej na 2800 korakov daleč, potem na 3000 in naposled na 3600, ker se je sovražnik pomikal nazaj. Med tem je pa Vilec od desne strani prav tih prilezel 300 korakov blizu do turškega taborja. Turek je ves prestrašen, ko mu na strani in za hrbtom zagromijo kanoni in ob enem puške zadonijo in bajoneti zablisnejo. Na nos na vrat začne bežati. Najnaprej Husajn in Izmail-beg, ki je vedno kričal: „bežite mohamedanci, avstrijska vojska ima hudičevih kanonov, čijih kroglje v zraku zazpočijo in vse pobijejo.“ Otel je v pobegu 2000 pešakov, 200 konjenikov in 2 kanona, drugo je vse moral pustiti: 4 zastave, 24 šotorjev, 4 kanone, mnogo streliva, 200 mrtvih in 96 ulovljenih z 4 babami. Naših je bilo samo 5 mrtvih in nekaj ranjenih. Filipovič je potem varno marširal skoz klance in prišel zvečer do Kiseljaka. General Müller je tudi še le zvečer zapustil Hum, kder je v neki vesi našel 17 kristijanov, katerim so Turki bili glave odsekali, enega pa, ki so mu oki izpehnoli in jezik odrezali; tudi so našli vojaka od reg. Marojučič, kojemu so glavo odbili in vse telo grdo razmesarili.

Med tem pa, ko je Filipovič na cesti od Zenice nad Vitež, Busovac, Bjelalovac, in Kiseljak

prodiral, je fml. Tegethof na cesti od Zenice do Visoke 3 krat Turke zgrabil in jih pobil, preden je mogel dalje naprej! Imel je pa seboj 1) brigado obersta Polca, namreč 3 bataljone 52. reg. in 27. bataljon lovcev z 1 baterijo 2) brigado obersta Lemaiča, namreč 3 bataljone 38. reg. z baterijo in 3) dve rezervni bateriji. Uže 15. aug. je fml. Tegethof pri Kokanju trčil na sovražnika in ga zapodil v pobeg; naši so zgubili 26 mrtvih in ranjenih; drugi boj se je vnel 16. aug. pred Visoko in tretji 17. aug. v Vrataniških klancih. Povsod je bil Turek tepen. Naših je bilo ranjenih in ubitih okoli 80 mož. Drugi den 18. aug. sta se Filipovič in Tegethof zopet združila in samo par ur bliže k Sarajevu pomeknila. Utrujenim vojakom je bilo treba odpočitka in priprav za naskok na Sarajevo. Kako se je to godilo, bo pa prihodnji „Slov. Gospodar“ razlagal.

Smešničar 36. Lažnjiv lovec je enkrat vendar resnico govoril, samo do konca nje ni mogel izpovedati, ker ga je kašelj hudo davil. Jeden navzočih tedaj reče: ni čuda, da ga kašelj davi, jegov goltanec resnica močno draži; celó odvajen njej je!

Razne stvari.

(Svitli cesar) pridejo 8. sept. v Gradec k slovesnemu razkritju nadvojvode Jovanovega spomenika.

(„Slov. Gosp.“ prosi) naj se mu v četrtek 12. sept. telegrafično naznani izid volitev v Ptuj, Ljutomeru, Brežicah, v Celju in Slov. Gradcu za list, ki se isti den izda.

(G. Seidl) ni nikjer več bil izvoljen za volilnega moža, kar se mu do sedaj še nikoli ni zgodilo; zoper g. Seederja kot vladinega komisarja so pa volilci protest poslali c. k. namestniji v Gradec, ker ne gre, da bi g. Seeder bil ob enem kandidat in pa volitevni komisar! Seidla bočejo baje Mariborčani izvoliti za poslanca, če ga kmetje zvržejo. Jim ga ne bodemo zavidali!

(Slovenski volilci) maribor. št. lenart. slov. bistriškega okraja so uljudno povabljeni na volilni pogovor z kandidatoma g. Radajem in g. Fluherjem v sredo 11. sep. 1/2 8. uri zvečer v vrtni dvorani gostilnice „zur Stadt Wien.“ Za prenočevanje bo vse potrebno poskrbljeno. Drugi den 12. sept. se zberejo naši volilci pri gostilnici „zur Stadt Triest“ v predmestju sv. Magdalene; do 1/2 10 ure naj bodo vsi zbrani! Tako bo najmenje neprilik in zmaga gotova!

(Volilni shod) v nedeljo 8. sept. za volilce ptujskega in rogaškega okraja naznanjen se bo vršil pri sv. Marjeti pod Ptujem v g. Mikelnovej gostilnici.

(K veselici) 11. t. m. ob 1/2 8 uri zvečer v gostilnici „Stadt Wien“ v Mariboru povabljeni so prav uljudno slovenski pevci, posebno slovenska mladina.

(Iz Ljutomera in Brežic) se nam piše, da bodeta g. Kukovec in g. Snideršič enoglasno za poslanca izvoljena!

(Konjsko novačenje) se je v Ljutomeru dobro obneslo, 200 konj je že prodanih; Boreških 6 posestnikov je dobilo 2420 fl.

(Zapstovj) sta Seidl in Wretzl v nedeljo k št. lju na pomoč poklicala nemški „Bauernverein“ iz Lipnice in kmetom svojo modrost prodajala. Pošteni kmetje so drug za drugim všli, eden je pa še Wretzelnu za slovo rekel: „le pojdiva domov, za vaju tukaj ni nič več.“ Da se misliti, kako sta Seidl - Wretzl glavi pobesila in se res odpeljala domov — brez uspeha!

Listič uredništva. Zarad volitve smo prisiljeni bili več zanimivih dopisov in gospodarskih sestavkov izpustiti, prosimo potrpljenja! G. Urbanec v Pt. cenjeno vabilo je zakasnelo bilo!

Loterijske številke:

V Gradcu 31. augusta 1878: 7, 32, 49, 19, 44.
Na Dunaju „ „ 76, 38, 75, 90, 54.
Prihodnje srečkanje: 14. septembra 1878.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 61.75 — Srebrna renta 63.15 — Zlata 71.90 — Akcije narodne banke 814 — Kreditne akcije 257 — 20 Napoleon 9.25 — Ces. kr. cekini 5.47 — Srebro 100.00

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

1 Hl. = 1⁰⁰/₁₀₀ vag. — 100 kilo = 1 cent in 78 1/2 funta.

Mesta	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Tursišca		Proso		Ajda	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.		
Maribor . . .	7	80	4	90	4	70	3	—	6	—	6	—	6	10
Ptuj	6	20	4	80	3	60	2	40	6	—	5	20	6	50
Varaždin . . .	6	40	3	60	3	30	1	80	6	—	6	—	6	60
Dunaj } 100 Klg.	9	65	7	40	7	80	6	60	7	25	6	85	—	20
Pešt } 100 Klg.	8	95	6	5	5	50	5	60	6	60	6	37	—	—

Fanta

ki je nemškega in slovenskega jezika zmožen in dobro izšolan, sprejme kot učenca ali praktikanta v kupčijo z galanterijnim (lepotninskim) blagom

Rembert Martine

1—3

v Mariboru.

Posestvo na prodaj

ima Matija Pajek pri sv. Miklaužu nad Ormožem, namreč hram, vinograd. Hram z 1 nadstropjem, 3 sobami, 1 kletjo in kuhinjo je pripraven za trgovca ali za peka.